

Київський Політехнік

Заснована 21 квітня 1927 р.

№43-44
(3461-3462)

25 грудня
2023 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Вітаємо з Новим 2024 роком!

Дорогі київські політехніки!

Завершується 2023 рік. Це рік 125-річного ювілею університету. Цю дату київські політехніки відзначили напруженою працею і значними досягненнями.

Але це ще один рік війни, боротьби та незламності. Для київських політехніків він був сповнений трудовими здобутками та новими викликами.

Науковці, викладачі та студенти розробляли наземні й повітряні дрони, медичне обладнання, застосунки для розмінування замовлення наших саперів і вибухотехніків, багато інших видів техніки для військових.

Ми вивели в космічний простір черговий дослідницький супутник. Працювали над відкриттям центру протезування і реабілітації поранених на війні. Наши наукові школи цвігоріч об'єднали спільна мета – розвиток вітчизняного ОПК. Ми прагнемо бути корисними для наших воїнів.

З перервами на повітряні тривоги ми навчалися, проводили інноваційні фестивалі й хакатони. Ми встановлювали всеукраїнські волонтерські рекорди й донатили.

За 2023 рік київські політехніки стали ще сильнimi та професійнішими. Ми тримаємо освітній тил. Прагнемо бути надійною підтримкою Силам оборони України.

На жаль, у цьому році університет зазнав значних втрат. У 2023 році загинули 25 політехніків, серед них 2 студенти (НН ФТІ – Руслан Ширков; ФЕА – Валерій Грудев) та 23 випускники минулых років. Найбільші втрати понесли: ФСП, НН ММІ, НН IATE – по 6 захисників Вітчизни з кожного підрозділу. Вічна слава героям!

Та цей біль не зупиняє. Він, навпаки, зобов'язує нас боротися ще завжтіше й працювати ще наполегливіше.

Дозвольте напередодні Різдва Христового й Нового року побажати усім нам стійкості, мудрості та нових звершень. Бережіть себе й близьких. Цінуйте свій час. Хай прийдешній 2024 рік стане роком Перемоги!

Ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Михайло Згуровський

На засіданні Наглядової ради: про підсумки року і не тільки

Кінець року – це завжди підбиття підсумків і окреслення планів на майбутнє. Саме цим питанням було присвячено й засідання Наглядової ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, яке відбулося 11 грудня. Провів ці збори її голова – Президент України 1994 – 2005 років Леонід Кучма.

З ґрунтовною доповіддю про діяльність університету в 2023 році й, взагалі, в останній період, перед членами Наглядової ради виступив ректор КПІ академік НАН України Михайло Згуровський.

"Нині КПІ є дослідницьким університетом, модель якого гармонійно поєднує

три компоненти: освітню, дослідницьку та інноваційну. Під інноваційною компонентою ми розуміємо закладення в освітні програмах і плани університету проектів створення нової техніки спільно з високотехнологічними компаніями і, водночас, вивчення спеціальних інженерних дис-

циплін", – так на початку свого виступу він сформулював принципи, на яких ґрунтуються робота університету.

Така триедність визначила й здатність КПІ ім. Ігоря Сікорського в надзвичайно складні часи – спочатку пандемії COVID-19, а згодом – повномасштабної війни, яку розв'язала росія, – швидко вибудувати адекватні механізми забезпечення діяльності університету в нових обставинах. Новації, що їх було впроваджено в практичну роботу Київської політехніки і які дозволили їй не лише

продовжити ефективно працювати, але й залишитися одним із лідерів вищої освіти України, наочно довели продуктивність цієї моделі. "Виклики, з якими ми зустрілися, змусили нас докорінно перебудовувати нашу роботу. Передусім ми були змушені створити новітні інструменти для навчання. Це навчання ми називаємо змішаним – частина студентів навчається очно, частина – дистанційно. Тому нам довелося дуже швидко розробляти інструменти інтерактивного навчання, інструменти

моделювання середовища для створення віртуальних лабораторних робіт, додаткові платформи дистанційної освіти. За цей час було створено близько тисячі таких інструментів, які були закладені в спеціальну платформу дистанційного навчання "Сікорський", – розповів ректор членам Наглядової ради. – Тобто цей напрям роботи вилився в цифрову трансформацію університету, й нині ми автоматизували більшість наших операцій як у навчальному процесі – через нашу платформу "Електронний кампус", яка охоплює цифровими технологіями ланки і стадії навчального процесу, – так і в управлінській діяльності".

Доповідає ректор КПІ Михайло Згуровський

стор. 2

На засіданні Наглядової ради: про підсумки року і не тільки

Під час обговорення

стор. 1 → Про масштаби цієї роботи свідчить статистика. Як розповів Михайло Згурівський, в КПІ нині здобувають вищу освіту понад 23 тисячі студентів, працюють 67 визнаних у світі наукових шкіл і 272 наукові групи. Студенти навчаються за 43-ма бакалаврськими програмами, 92-ма – магістерськими і 37-ма програмами доктора філософії. Оскільки університет є інноваційним, то щороку в ньому народжується приблизно 100 стартапів різного рівня та різних масштабів. За часи війни, починаючи з 2014 року, на ринки України та інших країн виведено понад 110 таких стартапів.

Більшість розробок київських політехніків значною мірою пов'язані зі зміцненням оборони країни та модернізацією наших силових структур, впровадженням сучасних методів відновлення здоров'я фізичної та професійної реабілітації українських вояків, які дістали на цій війні важкі поранення і каліцтва тощо. Деякі з них, oprіч цього, спрямовані на очищення нашої землі від небезпечних слідів війни – мін і нерозірваних снарядів. Оборонна тематика є тепер провідною і в традиційному фестивалі інноваційних проектів "Sikorsky Challenge". Водночас, все більше випускників КПІ приходять у колективи підприємств військово-промислового комплексу країни як фахівці. А інколи й очолюють такі підприємства, адже

Протез руки

останнім часом не лише не ослабли, але й значно змінилися. Тому й шлях від ідеї до її реалізації та масштабування готового продукту значно скоротився.

Понад те, в КПІ працює інформаційно-аналітичний Ситуаційний центр, роботі якого на засіданні було присвячено окрему доповідь.

Його співробітники практично в режимі реального часу відстежують й аналізують значні події та тенденції в житті нашої країни, використовуючи при цьому найдосконаліші інструменти, що їх має сучасна наука. До речі, саме вони ще 2022 року дослідили три можливих сценарії розвитку ситуації у разі підриву дамби Каховської ГЕС і затоплення довколишніх територій та надали прогнози, потрібні для планування дій задля зменшення шкоди від такого терористичного акту. Слід зауважити, що один із цих сценаріїв, на жаль, став реальністю (причому справдився він з дуже високим ступенем подібності до змодельованого), і це допомогло пришвидшити рятувальні роботи.

Не менш важливою є космічна програма КПІ. Як розповів ректор, за останні п'ятнадцять років університет вибудував повний цикл проектування, розробки, ви-

ведення в космос і експлуатації на орбіті дослідницькихnano- і мікросупутників. Сьогодні в космосі перебувають три створені київськими політехніками наносупутники, наступного року планується запуск ще двох наносупутників, один з яких розробляється спільно з колегами з Познанської політехніки (Польща). Обидва нестимуть корисне навантаження, що зможе використовуватися й для потреб оборонного комплексу.

До речі, про університетські космічні апарати під час обговорення доповіді ректора згадав і директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України, член Президії НАН України, заступник голови Наглядової ради КПІ Ярослав Яцків. Він, зокрема, повідомив, що в Україні з 2018 року немає єдиної державної космічної програми і лише Київська політехніка наполегливо і послідовно працює над цією тематикою, вишукуючи кошти і можливості для її реалізації.

В загалі, обговорення доповіді ректора вийшло далеко за межі узагальнення підсумків роботи університету в 2023 році та уточнення окремих її аспектів. Учасники говорили про на-
копичений в КПІ унікальний досвід організації освітньої, наукової, іннова-
ційної та експертно-аналітичної робо-

ти та про необхідність поширити його на роботу інших українських вищів, а деякі моменти і впровадити у діяльність органів державної влади. Отож наприкінці засідання члени Наглядової ради домовилися підготувати за результатами зустрічі звернення до владних структур з викладенням певних, вже апробованих у КПІ ідей, які стануть у пригоді при вирішенні стратегічних питань, важливих для усієї держави.

"У нас ще зберігається колосальний науково-технічний потенціал, тому нам слід не втрачати те, що в нас є сьогодні, – зауважив після завершення засідання Леонід Кучма. – Дійсно, варто було б зібрати в цьому закладі всіх ректорів: показати, що є що, і сказати: "Шановне товариство, вчиться, і хоча б частинку того, що тут є позитивного, беріть до себе і використовуйте також".

Дмитро Стефанович

Наносупутник PolyITAN-12U

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Науковці про соціально-економічні аспекти антикризового управління

Семінар "Антикризове управління в умовах глобальних соціально-економічних трансформацій", що його спільно організували КПІ ім. Ігоря Сікорського та Познанський університет технологій (PUT), відбувся 5 грудня 2023 року. Це вже другий міжнародний семінар, який спільно провели КПІ та PUT. Перший, нагадаємо, відбувся у складні часи блекаутів 6 грудня 2022 року. Тоді його учасники обговорювали тему "Людські, соціальні та економічні аспекти безпеки".

Семінар проведено в межах реалізації програми "Наука заради миру та безпеки" НАТО за проектом SPS G6119 "Підвищення спроможності місцевих громад протидії кризовим ситуаціям", який спільно виконують факультет менеджменту та маркетингу КПІ ім. Ігоря Сікорського та факультет інженерного менеджменту PUT. Проходив він в онлайн-режимі.

Підрозділами-співорганізаторами семінару були: від КПІ ім. Ігоря Сікорського – кафедра міжнародної економіки факультету менеджменту та маркетингу спільно з факультетом соціології і права, з боку PUT – кафедра підприємництва та ділового спілкування факультету інженерії менеджменту. Основними темами обговорення стали проблеми поведінкових зasad антикризового управління місцевими громадами; антикризовий менеджмент на місцевому рівні та його практичні аспекти; розбудова підприємницького потенціалу місцевих громад у післявоєнному контексті.

Учасників привітали декан факультету інженерії менеджменту PUT Ганна Владаркевич-Клімек, проректор з навчальної роботи КПІ Anatolij Mельниченко, декан факультету менеджменту та маркетингу КПІ ім. Ігоря Сікорського Marina Kравченко, директорка Інституту менеджменту та інформаційних систем PUT Ioanna Kalikovska та доцентка кафедри підприємництва та ділових комунікацій факультету інженерії менеджменту цього університету Оксана Ерделі.

Особливістю цьогорічного семінару стало запрошення на нього керівника найбільш постраждалого від агресивного вторгнення

росіян на територію Київщини району – в.о. обов'язків голови Бучанської районної ради Владислава Хахуліна. Також був присутній начальник юридичного департаменту Бучанської районної ради Сергій Підлісний.

Семінар працював за трьома секціями: "Поведінкові аспекти антикризового управління місцевими громадами" (moderator – професорка PUT Magdalena Wyrwiczka), "Антикризовий менеджмент на місцевому рівні: практичні аспекти" (moderator – доцент PUT Gjegjox Daxhle) та "Розбудова підприємницького потенціалу місцевих громад у післявоєнному контексті" (moderator – професор КПІ Сергій Войтко).

На засіданні першої секції з доповідю "Довіра до державних інституцій в Польщі та в Україні" виступив професор відділу підприємництва та комунікації в бізнесі PUT Євген Ревтюк, а директорка Районного управління праці в Познані Małgorzata Pawlak представила доповідь "Програма "Солідарність з Україною" як всебічна допомога громадянам України у виході на ринок праці".

На другій секції Gjegjox Daxhle виголосив надзвичайно актуальну доповідь "Підготовка до надзвичайних і кризових ситуацій.

Аналіз вразливості суспільства до порушень у функціонуванні критичної інфраструктури". Другою стала доповідь "Цивільний захист у Польщі. Problemy. Mіж можливостями та очікуваннями", яку підготував директор Департаменту безпеки та кризового менеджменту PUT Pavel Kurosh.

Тематика дискусій третьої секції стосувалася становища внутрішньо переміщених осіб і питань, пов'язаних з їхнім фінансовим і соціальним забезпеченням. Зосередилися на Бучанському районі. Розглядався план відбудови та подальшого розвитку цього району на період 2023-2027 рр. Учасники також приділили увагу аналізу наявних джерел допомоги, підтримки з боку держави, іноземних партнерів і приватних структур. Обговорювалося й відновлення та ремонт адміністративних будівель, об'єктів соціальної інфраструктури, а також поліпшення обслуговування населення. Доповідали доцент Ярослава Глущенко з кафедри міжна-

родної економіки КПІ ім. Ігоря Сікорського та Владислав Хахулін. Вони підготували ключову доповідь "Концепція соціально-економічного відродження Бучанської громади". Учасники отримали змогу глибше зрозуміти сутність антикризового управління та проблематики відновлення регіонів, що найбільш постраждали від бойових дій та окупації росією. А ще обговорили актуальну проблематику забезпечення дієвого антикризового управління в умовах надзвичайних ситуацій, економічних і соціальних зрушень. Також було розглянуто сильні й слабкі сторони України та Польщі в управлінні ризиками та у формуванні підприємницького потенціалу місцевих громад України задля повоєнної відбудови.

Отож семінар став важливим етапом у поглибленні розуміння механізмів антикризового управління.

Сергій Войтко, завідувач кафедри міжнародної економіки ФММ

Під час семінару в Познанському університеті технологій

/ ДОПОМОГА ЗСУ

Рекордні вихідні волонтерів КПІ

Студенти і працівники КПІ ім. Ігоря Сікорського провели чергову акцію на підтримку Збройних Сил України. Організував її профком студентів університету. Назвали її День волонтерства, хоча насправді тривала вона не один день, а одну добу – з 16 до 17 грудня. Впродовж цих 24 годин її учасники виготовляли подовжені антени для рапій, окопні свічки й плели маскувальні сітки. Результатом їхніх зусиль став новий рекорд України з виготовлення антен. До слова, це вже другий рекорд університетських волонтерів: торік з нагоди Міжнародного дня волонтера київські політехніки встановили рекорд України з виготовлення для наших воїнів окопних свічок.

Розпочалися рекордні вихідні волонтерів точно о 10:00 16 грудня в Центрі консолідації студентів. Експерт Національного реєстру рекордів України Віталій Зорін дав старт боротьбі за рекорд і закипіла робота. Учасники розподілилися по групах і в позмінному режимі працювали цілу добу. І вранці 17 грудня було оголошено про встановлення рекорду: за 24 години на одній локації виготовлено 391 подовжену антенну для рапій! Рекорд зафіксовано в Національному реєстрі рекордів України.

Окрім антен, на фронт нашим захисникам буде відправлено ще й 1650 окопних свічок і понад 10 квадратних метрів маскувальної сітки. Участь в акції загалом взяли 70 студентів і працівників КПІ, більшість з яких – це представники ІЕЕ та ІХФ. А ще до них досідалися й деякі небайдужі кияни.

"Ця акція не була, по суті, боротьбою за рекорд задля рекорду. Ми вчоргове намагалися за своїми можливостями надати суттєву допомогу нашим військовим, усім тим, хто цього потребує зараз – в часі повномас-

штабної війни, – розповів голова студентського профкому КПІ Ігор Степанюк. – До того ж, під час роботи було організовано цілодобовий стрім з посиленням нарахунок для донатів на заготовки для антен. У підсумку на нього зібрано понад 8000 грн. Цього року порівняно з минулим учасників заходу було менше. Але враховуючи особливості технологічного процесу і забезпечення необхідним матеріалом, ми й не прагнули того, щоб всі учасники були присутні одночасно – практично одна група змінювалася іншу і робота не переривалася протягом цілої доби".

Ігор Степанюк також відповів на кілька запитань "Київського політехніка".

– **Кому хочете висловити вдячність за успішне проведення акції?**

– Насамперед кожному, хто відгукнувся на наш заклик, прийшов на День волонтерства і сумілінно працював протягом доби – різав банки і трос, крутив, паяв, плів і просто підтримував морально. Також наша подяка випускникам КПІ Сергію Боню і Василю Юркіну, які надихнули нас на ідею

виготовлення антен і виділили частину коштів на матеріали для них. Вдячні Київській міській організації працівників освіти і науки України, які допомогли нам фінансово. Дякуємо технічному партнеру – Студентському конструкторському бюро.

– **Можете сказати, куди буде відправлено все, що було зроблено під час акції?**

– Це, здебільшого, райони бойових дій східного і південного напрямків. Головне – ми задоволіні чимало запітів від військових: усе, що зроблено під час встановлення рекорду, вже розподілено.

– **Акція відбулася, тож розкажіть трохи про плани на майбутнє допомогу нашим воїнам.**

– Як тільки прийдуть латунні основи, ми ближчим часом зробимо ще більше антен. Також плануємо наростити виробництво окопних свічок, адже через холди запітів на них постійно більшає. Будь-хто з читачів "Київського політехніка" може передати нам консервні банки, парафін та інші комплектуючі – це допоможе зробити більше свічок. Можливо, почнемо працювати ще за одним напрямом, але про нього поки що говорити не будемо.

Володимир Школьний

Працюють волонтери КПІ

Вручення сертифіката про встановлення рекорду України

/ АКТУАЛЬНО

Команда КПІ увійшла до ТОП-10 Всеукраїнського антикорупційного муткорту

16-18 листопада у Львові відбувся третій Всеукраїнський антикорупційний муткорт (ВАМ 3.0). Участь у ньому взяли 153 команди із 23 областей України та Автономної Республіки Крим. Найкраще були представлені вищі Києва (33 команди), Харківської та Дніпропетровської областей (31 команда) та Львівської області (24 команди).

Фіналісти ВАМ 3.0 (фото з сайту Національного антикорупційного бюро України)

Упродовж трьох днів учасники та учасниці відвідували фахові тренінги від представників антикорупційних органів та судів, а також проводили обшуки й брали участь у судових засіданнях. Більше про етапи, з яких складався муткорт, та хто оцінював знання і навички студентів, можна дізнатися на сайті НАБУ <https://nabu.gov.ua/news/vam-3.0/>.

Приємно повідомити, що команда студентів факультету соціології і права КПІ ім. Ігоря Сікорського у складі Каріни Максименко, Ольги Железної і Кароліни Андросович успішно здолала онлайн-етап й увійшла в ТОП-10 кращих команд ВАМ 3.0, які продовжили змагатися в очному форматі у Львові. За результатами фінальної частини наша команда посіла сьоме місце. Пишасмося результатами наших студентів та бажаємо їм плідної праці та успіхів у майбутньому!

Всеукраїнський антикорупційний муткорт організували НАБУ, Національне агентство з питань запобігання корупції – НАЗК, Вищий антикорупційний суд, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, УКУ за сприяння UNDP Ukraine / ПРООН в Україні у межах проекту EU4Recovery за фінансової підтримки ЄС та за підтримки Антикорупційної ініціативи ЄС (EUACI), провідної антикорупційної програми в Україні, що фінансується ЄС, співфінансиється і впроваджується МЗС Данії.

Яна Цимбаленко, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції в КПІ

Довідково: *Муткорт* (від англ. *moot court*) – це навчальний судовий процес, у ширшому значенні – форма практичного навчання майбутніх правознавців, яка дозволяє майбутнім юристам закріпити теоретичні знання на практиці та вдосконалити свої професійні навички.

Наука та техніка ХХІ ст. очима студентів і молодих науковців

23 листопада вже в двадцять четверте відбулася щорічна Міжнародна науково-практична онлайн конференція здобувачів вищої освіти та молодих учених "Science and Technology of the XXI Century" ("Наука та техніка ХХІ століття").

У цьому році кількість її учасників склала 375 осіб. Серед них, окрім представників Національного технічного університету України "Кіївський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" були молоді дослідники з Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, Національного університету цивільного захисту України, Національного авіаційного університету, Кіївського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Інституту комп'ютерних технологій, автоматики та метрології Національного університету "Львівська політехніка", Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова, Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Учасників щорічного міжнародного наукового форуму привітали декан факультету лінгвістики, голова організаційного комітету, д. пед. н. професорка Зоя Корнєва та завідувачка кафедри англійської мови технічного спрямування №2, співголова організаційного комітету конференції, д. пед. н. професорка Юліана Лавриши.

На конференції були й особливі гости – студенти факультету комп'ютерних наук Орхуського університету (Данія) Асгер Уллестед Расмуссен і Йоахім Брендборг. У доповіді "Immersive Exploration of Brain Simulation Data" вони представили інноваційні ідеї в галузі віртуальної реальності.

З цікавою презентацією на тему "Information Retrieval as a Way to Search for Common Features in the Text" виступив студент Навчально-наукового фізико-технічного інституту КПІ ім. Ігоря Сікорського Олексей Чалий.

ЗНАЙ НАШІХ

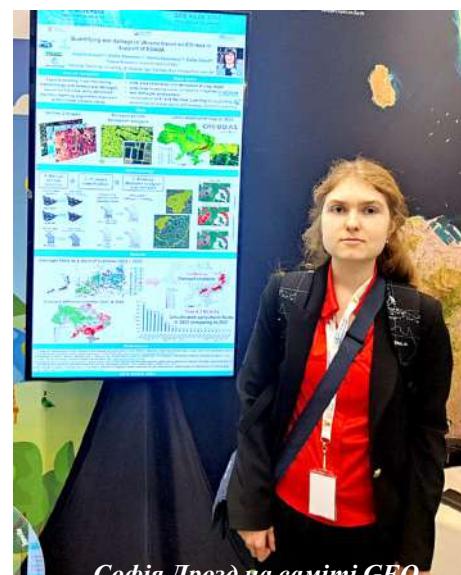
Моделюють ризики, вивчають наслідки, прогнозують майбутнє

Науковий простір Київської політехніки розширює свої горизонти: магістрантка кафедри математичного моделювання та аналізу даних НН ФПІ Софія Дрозд, що працює під науковим керівництвом завідувачки кафедри професора Наталії Куссуль, успішно презентувала Київську політехніку на Африканському континенті.

На саміті. Студентка є активною учасницею проектів кафедри за напрямом штучного інтелекту для аналізу та обробки геопросторових даних. Вона займається супутниковим моніторингом аграрного сектору, зокрема розпізнаванням пошкоджених від війни полів за допомогою комп'ютерного зору, а також працює над моделюванням розумних міст та сіл за допомогою штучного інтелекту. Крім того, Софія має здобутки на студентських конкурсах наукових робіт та регулярно бере участь у міжнародних наукових конференціях.

У листопаді цього року вона у складі делегації від Європейського Союзу представила Європу та КПІ ім. Ігоря Сікорського на міністерському саміті за участь понад 150 країн світу та міжнародній конференції GEO Week 2023 у Кейптауні (Південно-Африканська Республіка). Саміт було присвячено обговоренню стратегії розвитку групи спостереження Землі (GEO) після 2025 року. Згідно з цією стратегією, наступне десятиріччя в GEO буде присвячено розробці штучного інтелекту на основі геопросторових даних під гаслом "Інтелект Землі для всіх" ("Earth Intelligence for All").

"Вперше на саміті GEO обговорювалася роль молоді у створенні Earth Intelligence, а також була представлена перша в історії GEO молодіжна декларація "FIRST GEO YOUTH DECLARATION", – розповіла Софія. Вона брала участь в розробці та презентувала загальну декларацію міністрам країн-учасниць GEO та виступила як доповідач на пленарному засіданні, де ознайомила присутніх з позицією молодих учасників щодо стратегії GEO після 2025 року та

Софія Дрозд на саміті GEO

підтвердила, що молодь, залучена до спільноти GEO, підтримує цю стратегію.

Крім того, Софія презентувала результати досліджень, виконаних на кафедрі, що стосуються застосування машинного навчання для моніторингу змін земного покриву та землекористування в Україні. Однак демонстрація досягнень кафедри ММАД перед науковою спільнотою цим не обмежилася. На стенді EuroGEO було представлено дві роботи: одна присвячена моніторингу лісів за допомогою інтелектуальних моделей на супутникових даних в межах проекту "Horizon Europe" "Супутники для огляду дикої природи та відстеження загрози лісам (SWIFTT)", інша – стосувалася методології розпізнавання спричинених війною пошкоджень сільськогосподарських полів в Україні за допомогою даних спостереження Землі.

"Важливо, що стратегічний напрям GEO, спрямований на розвиток штучного інтелек-

ту Earth Intelligence, є центральним в наукових дослідженнях та освітній програмі нашої кафедри. Ми радімо за наших студентів, які успішно представляють свої напрацювання Україні на міжнародному рівні", – говорить професор Наталія Куссуль.

Вихованці. Кафедра заслужено пишеться успіхами своїх вихованців – нинішніх і колишніх. Зокрема, випускник аспірантури кафедри ММАД, перший в КПІ ім. Ігоря Сікорського PhD, фахівець з машинного навчання і супутникового інтелекту, старший науковий співробітник Відділу космічних інформаційних технологій та систем Інституту космічних досліджень НАН України та ДКА України Микола Лавренюк визнаний одним із 20 найкращих молодих науковців Національної академії наук України в 2023 році. Сфера наукових досліджень Миколи – методи глибинного навчання на геопросторових даних. Він активний учасник і керівник багатьох національних та міжнародних проектів, результати яких публікуються у високорейтингових міжнародних журналах та представлені на міжнародних конференціях.

Публікації. Звісно, методи машинного навчання та штучного інтелекту, що розробляються на кафедрі, застосовуються для розв'язання важливих прикладних задач. Приміром, нещодавно вийшла друком стаття науковців та студентів кафедри у співавторстві з колегами з Joint Research Center EC та World Bank Ukraine про методологію розпізнавання спричинених війною пошкоджень сільськогосподарських полів в Україні на основі відкритих супутникових даних за допомогою машинного навчання. Ця методологія дозволила визначити, що за півтора роки війни прямих пошкоджень зазнали близько 1,5 млн га сільськогосподарських земель України. Точність класифікації складає близько 90%. Статтю опубліковано в журналі International Journal of Applied Earth Observation and Geoinformation, який належить до найвищого квартілю Q1 за рейтингом впливу наукових видань.

А дніми в журналі видавничої компанії "Nature" опубліковано статтю, в якій за участю викладачів кафедри розглядається вплив війни на збереження заповідних зон. Показано, що за період російської агресії з 2014 до 2020 рр. на окупованій території Луганської області знищено 25% лісу, що належить до Смарагдової мережі, яка охороняється ЮНЕСКО. Водночас на підконтрольній Україні території ці унікальні ліси зберігаються. "Для аналізу екологічної ситуації в зоні військових дій та на окупованих територіях використано розроблені на кафедрі методи комп'ютерного зору та глибинного навчання. Дослідження проведено міжнародною командою науковців за участю викладачів та випускників кафедри, які нині працюють в Університеті штату Меріленд над проектами космічного агентства NASA", – розповіли автори дослідження.

Про майбутнє. Як бачимо, на кафедрі ММАД проводять наукові дослідження, результати яких затребувані науковою спільнотою, владою та громадськістю. Тут створено сприятливі умови для розвитку та становлення молодих дослідників, що є надійним фундаментом для їхнього подальшого зростання і визнання. "Ми не лише пишемося своїми випускниками, а й запрошуємо амбітних людей вступати до нас в аспірантуру за спеціальністю "Прикладна математика", а також на бакалаврську і магістерську освітні програми, – звертається до всіх охочих Наталія Куссуль.

Надія Ліберт

Довідково: GEO – це глобальна мережа, яка об'єднує державні, академічні, дослідницькі установи, науковців та експертів задля створення інноваційних рішень щодо сталого розвитку людства та рационального природокористування. Україна також входить до цієї спільноти.

/ ОЛІМПІАДИ

Олімпіада "ТЕК'2023" визначила переможців

23 листопада 2023 року відбулася XVI відкрита студентська олімпіада з теорії електронних кіл. Цю олімпіаду щороку проводить кафедра електронної інженерії факультету електроніки. Присвячено її пам'яті видатного вченого та педагога, засłużеного діяча науки і техніки України, засłużеного професора Київського політехнічного інституту професора Віталія Сігорського, який працював у нашому університеті у 1964-2007 роках. Цьогорічна олімпіада проводилася на відзначення 101-ї річниці від дня його народження.

Двері олімпіаді відкриті для студентів будь-якого вишу будь-якої країни. Тож по-при надзвичайно скрутні обставини, і цього року для участі в ній зареєструвалося понад сорок студентів з кількох факультетів технічного спрямування КПІ імені Ігоря Сікорського, а також Лейпцизького університету прикладних

наук, економіки та культури (Hochschule für Technik, Wirtschaft und Kultur, Leipzig, ФРН) та Універистету Йорка (University of York, Велика Британія). Конференція проходила в дистанційному режимі.

Перемогу здобули:

I місце – Дмитро Осадчук (гр. РІ-п31, кафедра радіоінженерії);

II місце – Іван Рубцов (гр. РЕ-21, кафедра прикладної радіоелектроніки);

III місце – Дмитро Яковенко (гр. РЕ-21, кафедра прикладної радіоелектроніки).

Усі призери є студентами радіотехнічного факультету КПІ імені Ігоря Сікорського.

Дякуємо всім за участь в олімпіаді та за досягнуті високі результати і запрошуємо на XVII олімпіаду ТЕК'2024, яка відбудеться у листопаді наступного року. Оголошення буде розміщено на сайті нашого університету.

**О.О. Витязь, доцент ФЕЛ,
заступник голови
Оргкомітету "ТЕК'2023"**

Д. Осадчук

Нагадаємо: професор В.П. Сігорський був пionером автоматизації проектування в електроніці та засновником наукової школи, яка зробила вагомий внесок у становлення та подальший розвиток комп'ютерних технологій проектування не тільки в електроніці, але й в інших технічних галузях. Він підготував 30 кандидатів та десять докторів технічних наук. Представники цієї школи викладають і в нашому університеті. Вже кілька поколінь студентів-політехніків здобувають знання з теорії електронних кіл за підручниками В.П. Сігорського, що виходили багатотисячними тиражами й були перекладені та видані у багатьох країнах світу. Рекордним попитом користувалася його книга "Математичний апарат інженера" – загальний наклад двох її видань становив 75000 примірників!

Створений В.П. Сігорським науковий періодичний збірник "Автоматизація проектування в електроніці", головним редактором якого він був упродовж 25 років,двічі на рік виходив у Києві. Авторами значної частини розміщених у ньому публікацій були здебільшого учасники наукової конференції з проблем електроніки, засновником і головою Оргкомітету якої був В.П. Сігорський. Ця конференція проводиться її донині, вона набула визнання найбільшого міжнародного інституту інженерів електротехніки та електроніки (Institute of Electrical and Electronics Engineers – IEEE). Електронні збірники наукових доповідей конференції "Електроніка і нанотехнології" (ELNANO) зберігаються в електронній бібліотеці IEEE Xplore та індексуються у наукометричній базі даних SCOPUS. Конференцію організує кафедра електронної інженерії ФЕЛ, яку заснував і на якій підіно працював В.П. Сігорський до останніх років свого життя.

/ АДРЕСИ УСПІХУ

Готуємося до післявоєнної відбудови

Солом'янська районна в м. Києві державна адміністрація з нагоди Міжнародного дня студентів відзначила кращих студентів району за високі здобутки у навчанні, науковій роботі та активну участь у громадському житті. Серед нагороджених і студенти КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Знайомтеся – третьокурсник НН ІІЕ Сергій Приз. Навчається на кафедрі геоінженерії та здобуває ступінь бакалавра за спеціальністю "Гірництво". Відповідально ставиться до навчання, впевнено планує своє майбутнє і серйозно працює задля його втілення. Тож не лише має високу успішність у навчанні, але й проявив себе як молодий активіст – очолив профбюро студентів НН ІІЕ. Отож регулярно бере участь у різноманітних університетських заходах, започатканих до реалізації низки проектів, спрямованих на допомогу студентській молоді під час воєнного стану. Зокрема, активно працював під час "великого переселення" у студмістечку, є учасником проекту "Smart Shelter" – створення першого в Україні "розумного" укриття, став одним із лідерів при виготовленні окопних свічок, організованого Профкомом КПІ та зафіксованого в Національному реєстрі рекордів України.

На кафедрі вважають, що Сергій є прикладом кращого сучасного студента, в особі якого поєднується ініціативність, наполегливість та креативність. І це не лише про успіхи в навчанні та громадській роботі. У творчому доробку С.Приза – ще й участь у наукових проектах НН ІІЕ. "Він є постійним учасником науково-практических студентських конференцій, що свідчить про глибокий

Сергій Приз

інтерес до науки та прагнення поглиблювати свої знання й розширювати коло наукових інтересів", – каже завідувачка кафедри геоінженерії професорка Наталя Зуєвська. Зокрема, студент брав участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції "Сучасні проблеми гірництва та будівництва", міжнародному воркшопі "Implementation of "green" and digital technologies in international educational environment" тощо.

"Участь Сергія в таких подіях не тільки поглилює його розуміння предмета, але й відкриває нові горизонти інновацій та тенденцій у вибраній галузі гірництва, що спрямована на комплексне освоєння підземного простору із застосуванням сучасних гірничих технологій для післявоєнної відбудови", – додає доцентка кафедри геоінженерії Вікторія Вапнічна.

Іноді здається, що деякі студенти володіють здатністю навчатися/працювати 25 годин на добу і д'єв'ять днів на тиждень, так багато встигають зробити. От і Сергій у вільний(!) час підвищує свій професійний рівень у будівельній організації ТОВ "Українська монолітно-будівельна компанія", яка виконує субпідрядні роботи з влаштування фундаментів та монолітно-каркасного будівництва. А наступного року планує пройти стажування в Egis Ertle Engineering – міжнародній компанії з проектування промислових та інфраструктурних об'єктів.

Його енергія, бажання розвиватися та вдосконюватися заслуговують на повагу викладачів і студентської спільноти, переконані на кафедрі геоінженерії НН ІІЕ.

Оксана Вовк, директор НН ІІЕ

/ МАЙБУТНІМ ВСТУПНИКАМ

КПІАбітFest: вступники, на старт!

9 грудня відбулася загальноуніверситетський День відкритих дверей КПІ ім. Ігоря Сікорського. Цей КПІАбітFest по суті став стартом вступної кампанії 2024 року. За словами проректора з науково-педагогічної роботи Олексія Жученка, він, як і планувалося, був передусім ознайомчим, де потенційні вступники знайомилися з можливостями університету та представниками факультетів/НН інститутів, кафедр та науково-освітніх центрів. Здійснювалося роз'яснення певних процедур і правил вступу, хоча достеменно пояснити особливості процедур можливості ще не було, оскільки ще немає затвердженого МОН України Порядку прийому на 2024 рік.

"Інженінг – вікно в майбутнє". З темою розповіді "Як знайти свою роль у ІТ?" виступила керівниця офісу управління проектами в ЕТЕАМ, віце-президентка зі співпраці з академічною спільнотою в PMI Ukraine Chapter Вікторія Гончарова. Відповідальний секретар приймальної комісії університету Сергій Мураховський розповів про основні аспекти і перспективи вступу до КПІ у 2024 році.

Фінальним акордом знайомства з КПІ цього дня стала екскурсія кампусом, яку традиційно провели студенти – члени Клубу екскурсоводів.

За інформацією департаменту навчально-виховної роботи, своєрідним продовженням профорієнтаційних заходів є щотижневе проведення прямих ефірів КПІАбітTalks на офіційній сторінці для вступників в Інстаграм (<https://www.instagram.com/kpivstup/>), на яких представлятимуться відповідатимуть на запитання всіх бажаючих представники факультетів/НН інститутів.

Володимир Школьний за інформацією ДНВР

Про київські ялинки від XIX століття – до сьогодення

Дива трапляються, якщо в них вірити. Особливо на Різдво чи під Новий рік. Здійснити мандрівку у часі – одночасно описанитися в позаминулому, минулому і нинішньому століттях пропонують в Музеї історії Києва. Тут відкрили виставку "Київська ялинка від XIX ст. – до сьогодення" та запрошуєть поринути в атмосферу різдвяного Києва різних періодів.

В експозиції представлені інтер'єри по-мешкань місяців: кінця XIX ст. та 20-40-60-80-х років ХХ ст. Для кожного періоду підібрано автентичні меблі, вишуканий одяг та побутові дрібнички: бляшанка від різдвяних солодощів, жіночі прикраси, ковзани, яким понад 100 років; текстиль, посуд, грамофон, музичні інструменти, радіола тощо. Особливе місце серед експонатів займає ялинка як головний атрибут свята і, звісно, як іграшки до неї. Бо яка ж ялинка без прикрас? У кожному приміщені зелену красуню оздоблено актуальними на-

дах наведено спогади киян про святкування Різдва/Нового року.

Про Різдво початку ХХ ст. Ялинку купували на базарі. Перед святом дотримувалися посту. У Святвечір, до першої зірки, взагалі нічого не їли. Прикрашали ялинку, вішали саморобні паперові ланцюжки, корзинки і сердечка, у гілочки втикали підвісники з тоненькими свічечками. Йшли на вечірню службу, після церкви сідали до столу. На вечір – кутя пшенична з маковою чи горіховою підливкою, кутярисова з родзинками, узвар. Зранку бігли роздивлятися подарунки, зауваживши, що вони були скромними.

Про передноворічну підготовку 1970-х. Біля Жовтневого палацу кишило дітьми з батьками, до входу вишикувалася величезна черга, запрошення на виставу батьки діставали на роботі через профспілки. Після спектаклю Дід Мороз вручав кожному подарунок з цукерками, печивом, мандаринами. А вдома чекала прикрашена ялинка, яку батьки "вихопили" на ялинковому базарі: на гілочках – зайчики-ведмедики, літаки-ракети, годинник, герой-дитячих казок, кульки і прапорці, електрогірлянда, часто саморобна. А в холодильнику – шпроти, шампанське, заготовки на "нарізку", "олів'є" і "шубу", які скуповували чи не з осені через дефіцит продуктів.

Про 1980-90-ті. Працювали святкові ярмарки на Подолі та в центрі міста, де купували подарунки, смаколики, сувеніри, іграшки. У родинному колі з друзями переглядали "Новорічний вогник". Опівночі запускали гучні феєрверки. На Різдво діти почали колядувати у родичів та знайомих.

Інсталляція "Орнаменти України"

горічна – теж майорить синьо-жовтим убранством.

Завершує колекцію старовинних ялинкових прикрас у музеї неймовірна інсталяція з сучасних ялинкових куль "Орнаменти України" та зразки скляних іграшок ручної роботи ТМ "Різдвяні історії". Це український виробник ексклюзивних ялинкових прикрас, які виконують не лише декоративну функцію, а, насамперед, транслюють ідею збереження українських традицій та сімейних цінностей. Коштують не дешево, але швидко розкуповуються. На їхніх кульках – автентичні орнаменти, притаманні тій чи іншій місцевості.

Ялинка 2014 р.

вості нашої країни, історичні, літературні й фольклорні персонажі, та велика серія прикрас, присвячена героям війни з росією. Найпопулярніші – "Серце України", "Захисниця", "Воїн світла".

Світла, яке є орієнтиром у темні часи. Світла перемоги, справедливості, віри та добра, світла наших сердеч, сповнених великою вдячністю кожному воїну, який захищає нас від ворога щодня, і в різдвяну, і в новорічну ніч.

Надія Ліберт

той час іграшками – від ватяних і паперових до вишуканих скляних: писанка з порцеляні та сусального золота 1907 року, перші фігурні скляні прикраси 1920-х років, Святий Миколай з вати і пап'є маше 1930-х років, іграшки українських артілей 1950-60-х років тощо. Кожен елемент експозиції – це крапля власної історії, яка розповідає про те, хто ми, як святкуємо та у що віrimo.

Окрім цього, святковий настрій відвідувачам дарують живописні та графічні роботи українських митців із зображенням видів зимового Києва. На окремих стен-

Діти у Центрі консолідації студентів

Свято для дітей ВПО

Благодійний фонд Лілії Ребрик спільно зі Студентським парламентом КПІ ім. Ігоря Сікорського організували і провели в Центрі консолідації студентів новорічне свято для дітей, які через війну були змушені покинути рідні домівки. До забав доплився і хореограф, співзасновник благодійного фонду Андрій Дикий.

На свято завітали казкові персонажі – полярний ведмідь, ельфи та Святий Миколай. Малечу і школярів розважали різноманітними конкурсами, багато танцювали. Дитячому захопленню та радості не було меж. На завершення маленькі гості отримали подарунки – солодощі, іграшки, засоби гігієни.

Представники фонду розповіли, що їхні підопічні – це люди з Донеччини, Луганщини, багато родин з Херсонщини і Запоріжжя. Вони втратили свої будинки, в їх оселі нахабно вдерся ворог і змусив кинути все, що було рідним. Та попри все, вони мріють,

мріють повернутися додому, а менші – ще про новорічні дива. Які творять для них дорослі, бо груень, як не крути, місця таки магічний: диво ніби літає у повітрі – тільки хапай його.

"Дітки весело спілкувалися з казковими героями, – поділилася президентка Студентського парламенту Юлія Максимюк. – Так і має бути, адже дбаємо не тільки про добробут наших підопічних, але й про їхнє ментальне здоров'я". Дійсно, так і має бути: ми стійкі, бо за нами найкраще військо світу – наші ЗСУ.

Інф. "КП"

**Київський
Політехнік**

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>

Реєстраційне свідоцтво Ki-130
від 21. 11. 1995 р.

Головний редактор: Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідний редактор: Н.Є. ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка: І.Й. БАКУН

03056, м. Київ,
вул. Політехнічна, 14,
корп. №16, кімната № 126

gazeta@kpi.ua

(044) 204-85-95

Відповіальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.